

*de Bergrede VI
Gerechtigheid*

- * intochtlied 429.
- * stil gebed
votum en groet

***Onze hulp is in de naam des Heren
die de hemel en de aarde gemaakt heeft,
die trouw is en trouw blijft en niet laat varen het werk van zijn handen.
Genade zij u en vrede van God onze Vader en van onze Here Jezus Christus,
in de gemeenschap van en met de Heilige Geest.***

- * lied 43 sup.
- * gebed om de Heilige Geest
- * bijbellezingen: O.T. Jes. 55:1-56:1
N.T. Joh. 6:26-40
- * lied 548
- * preek n.a.v. Matt. 5:6
- * gebed/voorbede
- * slotlied 448:1-3 **collecte**
- * zegenbede
- * vervolg slotlied 448:4

***De genade van onze Here Jezus Christus
en de liefde van God
en de gemeenschap met de Heilige Geest
is met u allen.***

Liederen uit opwekking (opw) en Lofzangen en Gebeden (bundel Unie Baptisten) - sup. = supplement.

Dit is hem hè! Die doet het! Die moet iedereen wel aanspreken toch? Als er immers één zaligspreking is die tot over de kerkmuur zal aanslaan, dan toch wel deze: *Zalig die hongerigen en dorsten naar de gerechtigheid...*

Is er ooit een tijd geweest waar er zo'n algemeen (ja, wereldwijd) besef was van de behoefte aan juist dat begrip: **gerechtigheid**!

Welk mens spreekt vandaag dat begrip niet aan?!

In hoeveel toonaarden klinkt niet de roep - *de honger* en *de dorst* - naar gerechtigheid op meer dan één terrein?!

Hoe roepen, sterker: schreeuwen de beelden van werkeloosheid in eigen land en daar buiten met bij de laatste, neem bijvoorbeeld Griekenland, de daarbij horende schrijnende (en al maar schrijnender wordende) omstandigheden om *economische gerechtigheid*!

En wat te denken van de beelden van honger en ellende op de wereld; neem alleen eens al die bootvluchtelingen, schreeuwt dat niet om *sociale gerechtigheid*?

En dan de beelden van geweld, schreeuwen die niet om *politieke* en *menselijke gerechtigheid*?

De toenemende berichten van vervolging van christenen wereldwijd, schreeuwt dat niet om *geestelijke gerechtigheid*?

Als er dus iets op de menselijke lippen bestorven ligt, dan toch wel de roep om *gerechtigheid*.

Nu weet ik niet of het u opvalt, maar het sympathiseren en instemmen met al dát hongeren en dorsten naar gerechtigheid is in eerste instantie meestal een van de mensen afkijken, in de zin van: de *ander* doet *onrecht*. En is het verlangen naar gerechtigheid niet wat vaak allereerst geladen met: als ik (en dat kan een collectief (onze groep e.d.) en een persoonlijk 'ik' zijn) mijn recht maar krijg! En hoe stellen we daarbij dan eigen normen en principes vast zonder ons te realiseren dat voor je het weet 'gerechtigheid' 'eigengerechtigheid' wordt... We weten dat in feite allemaal maar al te goed, want wie kent niet het gezegde: verbeter de wereld, begin bij jezelf?

Ligt dat ook niet nadrukkelijk opgesloten in de nu centraal staande zaligspreking? *Zalig die hongerigen en dorsten naar de gerechtigheid* - daar gaat het niet eerst om de ander of de algemene situatie, de omstandigheden als zodanig, maar om jou! Jouw leven! Verlang jij in *jouw* leven naar 'gerechtigheid' en om dat zeker en vooral *te leven*? Helaas blijkt 'gerechtigheid' schaars en de honger en dorst ernaar niet bijster groot...!

Dit brent bij de vraag wat 'gerechtigheid' is zoals bedoeld in onze tekst?

De gerechtigheid waarover Jezus hier spreekt, blijkt allereerst van geestelijke aard, maar juist daarom ook wel degelijk effectief op moreel vlak. Niemand beter dan juist God ziet en kent (voelt!) het onrecht aan door en bij de mens - de *ongerechtigheid*. Niemand meer dan juist God is zo verlangend naar volkomen gerechtigheid voor en bij diezelfde mens. Niemand anders dan God bepaalt de mens daarom niet bij 'afzien' maar bij *inzien*. Een *inzien* wie en wat elk mens is: zondaar, de ongerechtigheid in eigen persoon; geschikt voor het oordeel - de dood. Maar vanwege Gods genadig voornemen door de doon van zijn Zoon - de Rechtvaardige - gerechtvaardigd, dat is: tot gerechtigheid gemaakt om gerechtigheid te leven.

Ik weet en voel aan dat dit moeilijk gesteld is en daarom wil ik dit laatste verduidelijken

De ongerechtigheid ligt niet bij *het andere* of *in de nader*, maar *in onszelf*! Wie dat ziet, erkent: *ik* ben een zondaar, *ik* heb vergeving nodig - *ik* moet gerechtigheid in de zin van rechtvaardiging ontvangen.

Zover zijn we, neem ik aan, allemaal gekomen. We weten dan dus wat het inhoudt, gerechtvaardigd te zijn om niet. Maar nu, *wat werkt dit uit?* Is er het waarachtige verlangen om als gerechtvaardigde te leven? Staat niet daarbij het omgaan met de ander centraal? Hij vergaf mij, vergeef ik de ander? Hij deelde zich voor mij - brak en vergoot - doe ik dat naar de ander? Hij had mij eerst lief, heb ik lief? Hij stierf in mijn plaats, wat doe ik?

Hoe bepaalt dit je erbij, dat gerechtigheid in deze zin *nooit* in de mens zelf (en dus bij de mens *als zodanig*) te vinden is. Alles uit de mens zelf, heel zijn humaan zijn - uitgedrukt in etisch en moreel en hoe ook geladen doen en laten -, is in het licht van Golgotha *eigengerechtigheid*. Hoe loflijk het streven, het staat onder de reuk van sterven. Jezus zelf heeft immers gezegd: *zonder Mij kunt gij niets doen!* Kijken we reëel naar de menselijke geschiedenis, hoe vol is ze van falen! Maar hoe blijkt helaas, zoals gesteld, ook als het gaat om de christen, gerechtigheid schaars. Wat ik niet ben, kan ik niet leven. Jezus wil wat Hij vóór ons volbracht ook *in* en zo *door* ons volbrengen.

Wat Hij volbracht? Gerechtigheid Gods in totaal zelfverlies aan de wil van de Vader, en de Vader wil het goede, het volkomene, het welgevallige, het heil, dat is *het z a l i g*, voor héél zijn schepping met als kroon.... de mens - Hij heeft geen behagen in de dood van de zondaar! Hij toonde dat gerechtigheid breken en vergieten was van... jezelf! Zó gaf Hij leven, zó alleen geven ook *wij* leven! Pas dit maar eens toe op de eerder genoemde soorten van gerechtigheid. Alleen op deze door Hem (voor)geleefde wijze zal er ooit sprake kunnen zijn van welke soort van gerechtigheid ook. Dit is de gevallen mens absoluut vreemd. Zijn zorg is primair gericht op eigen bestaan; hij roept om gerechtigheid door de beelden en berichten van ongerechtigheid, maar leeft zelf de wet van de jungle - survival of the fittest!

Mag ik dat ten aanzien van de eerder genoemde soorten van gerechtigheid concreet maken?

Wordt er niet in de roep om bijvoorbeeld politieke gerechtigheid revolutie gepropageerd, geweld tegenover geweld... wie wint? De mens verliest! Kent de politiek, zelfs die onder de noemer 'christelijk', sowieso gerechtigheid als devies?

Wordt er niet in de roep om economische gerechtigheid gehandeld vanuit allereerst toch eigen belang? Zelfs de vuist als roos gebald, blijkt, als het er op aankomt, in onze tijd eerder zichzelf te zien en het eigen belang dan de ander! Wie wint? De mens verliest!

Wordt er niet in de roep om sociale gerechtigheid voor de ogen van de ellendige en hongerende medemens voedsel om bijvoorbeeld economisch gewin doorgedraaid? Wie wint? De mens verliest!

Wordt er niet in de roep om menselijke gerechtigheid uiteindelijk doodgezwegen? Wie wint? De mens verliest!

De gevallen mens zoekt alleen zichzelf, zelfs in het zoeken naar gerechtigheid - op het grote wereldterrein tot in de kleine familiekring! En de christen? U, jij en ik? *Indien uw gerechtigheid niet overvloedig is, meer dan die der schriftgeleerden en Farizeeën, zult gij het Koninkrijk der hemelen voorzeker niet binnengaan.*

Wat hebben wij niet onder de noemer christelijk te bieden om der wille van de gerechtigheid: van partij tot omroep, tot vakvereniging, het intermenselijk contact, ja, tot wat wel niet?! Wordt het niet tijd om het 'oude leven' achter ons te laten? Wat levert dit immers op? Leven we werkelijk het 'nieuwe leven'? Is het oude voorbijgegaan en het nieuwe gekomen?

Wat zeggen christelijke regels en codes, normen en principes - christelijke wetten - als ze niet werkelijk het 'nieuwe leven' ademen? Beseffen wij waarom het Jezus hier gaat? Persoonlijk. Reëel. Wordt omwille van de Koning zijn Rijk - zijn gerechtigheid - in en door mij waarachtig zichtbaar? Dat is meer dan 'christelijk burgerfatsoen'! Worden door mij heen zijn werken zichtbaar? Zijn breken, zijn

vergieten?! *Hem, die geen zonde gekend heeft, heeft Hij voor ons tot zonde gemaakt, opdat wij zouden worden gerechtigheid Gods in Hem.* Wat zoeken wij? Zijn Koninkrijk en zijn gerechtigheid? Of zijn we, als de wereld, druk met: 'verbeter de wereld...', maar kom niet aan mij...

Ons burgerschap is niet van deze wereld! Ook vandaag laat Jezus zich niet politiek of anderszins door ons tot Koning kronen, maar Hij wijst nog steeds de weg van het kruis = verlies! er onder gaan! sterven aan jezelf! Ook vandaag laat Hij zich niet maatschappelijk sociaal manouvreren, maar zegt: geef de keizer wat des keizers is en Gode wat van God is. Je duwt Hem geen wapen in de hand én je ontwapent Hem niet! Wie het zwaard trekt, zal door het zwaard getroffen worden - wij worstelen niet tegen vlees en bloed! Hoe haaks staat (opnieuw) deze zaligspreking, dit woord op ons bestaan! Willen *wij* Hem wel eten en drinken? Geven wij ruimte aan dit woord: 'zalig die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid'? Geef *ik* ruimte aan Hem die de Gerechtigheid van God is? Willen wij Hem per dag, per situatie, ons leven laten 'leven', ofwel, wil ik sterven aan mezelf? Er kan geen sprake zijn van de door Jezus bedoelde gerechtigheid in en door mijn leven als Hij niet de Koning van mijn hart is! Overal en altijd waar niet de mens zelf - zelfs niet de *vrome* mens -, maar Jezus beslist, is gerechtigheid. Want daar denkt, spreekt, handelt en leeft de mens niet meer, maar Jezus Christus in hem. *Ik ben het brood des levens; wie tot Mij komt, zal nimmermeer hongeren en wie in Mij geloofd, zal nimmermeer dorsten.* Is Hij Gods Gerechtigheid voor mij? Regeert Hij in mij? Geef ik Hem de volle ruimte? Helemaal als Hij zegt degene te zegenen die mij vervloekt? Lief te hebben die mij haat? Te bidden voor wie mij vervolgt? Verbroken voedsel, vergoten drank... Zie het Lam Gods! Willen we Hem erkennen als Koning? Zijn leven leven? In het Lam de Leeuw zien? Geloven? Geloven *tot* gerechtigheid?! Wij die het tot in canon zingen: '*Zoekt eerst het Koninkrijk van Goe én zijn gerechtigheid*'?!

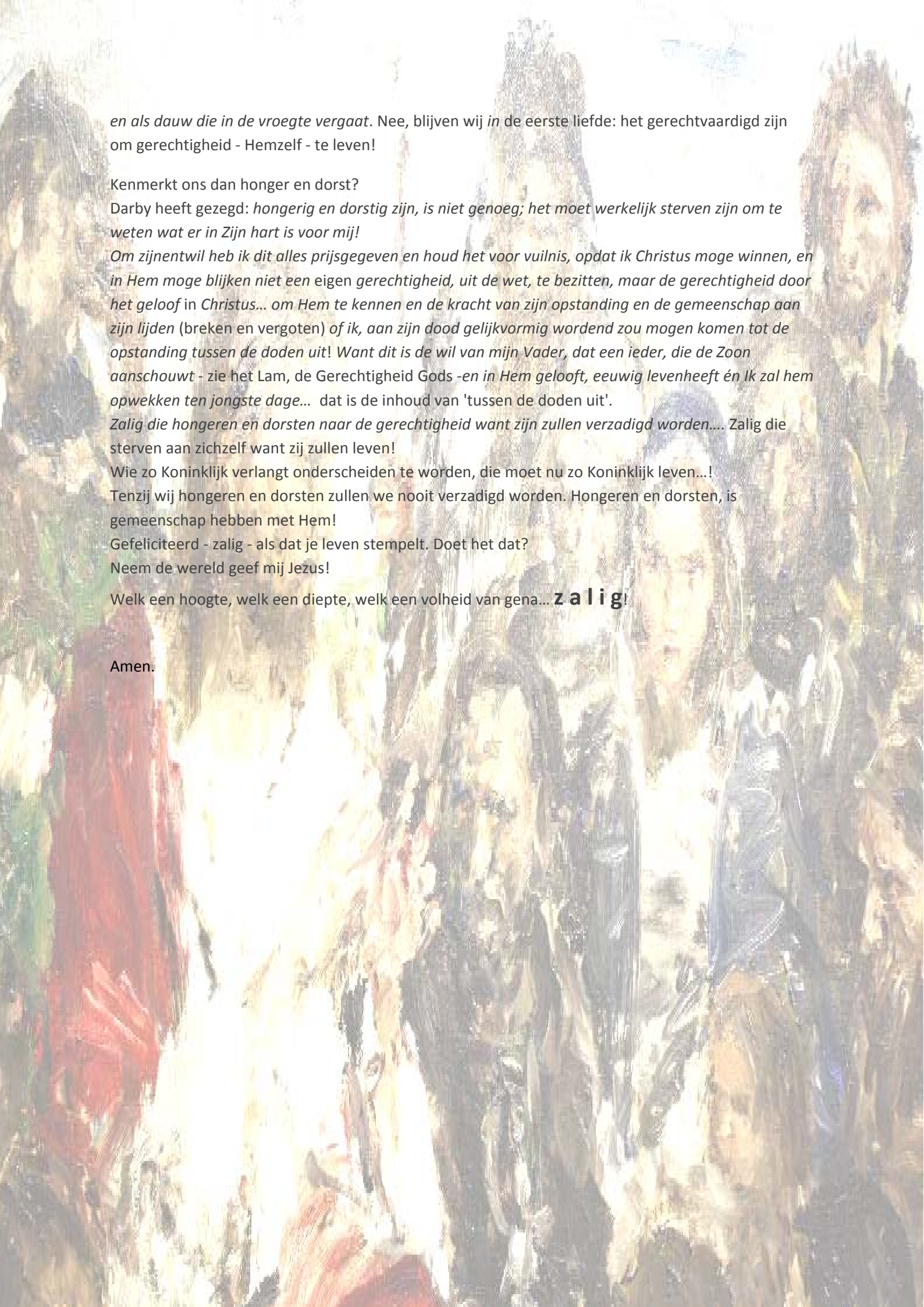
Waar is hier bij ons het hongeren en dorsten, het actieve verlangen niets meer van mezelf te zijn, maar vrucht dragen - de vrucht van de Geest? Snoeit Hij in deze woorden? Raakt Hij heilige huisjes, het vrome vlees? Het Woord van Jezus brengt wat teweeg! Onrust onder de gerusten, crisis onder zelfverzekerden, een onaangenaam leeg gevoel onder verzadigden. Zoals ik ergens las: *onder de prediking van Jezus krijg je het verbijsterende gevoel dat het tot nu toe eigenlijk allemaal 'niets' was....*

De Heer die zegt: *Komt, koop en eet, neigt uw oor, hoort aandachtig naar Mij, opdat gij het goede eet... onderhoudt het recht en doet gerchtigheid, want mijn heil - het zalig - staat gereed om te komen mijn gerechtigheid om zich te openbaren.* Diezelfde Heer laat ieder hier in zijn kiezen vrij: *[v]elen dan van zijn discipelen - NB van zijn discipelen!! - hoorden dit en zeiden: deze rede is hard, wie kan haar aanhoren?* Kent u in het verlengde hiervan de woorden die zeggen: *[w]ant ieder, die nog van melk leeft, heeft geen weet van de rechte prediking, of, zoals de grondtekst zegt: is zonder ervaring van het woord van gerechtigheid - (Hebr. 5:13).*

Mag het onderhand aan ieder duidelijk zijn dat *Christus leven* = Hij *in* en *door* mij, het *meer* is dat dient te volgen op *het Christus voor mij*!

Wie alleen maar *het Christus voor mij* kent en leeft, drinkt nog melk en wordt bij deze genodigd tot de *vaste* spijs: *het Christus in u... de hoop der heerlijkheid!* Hebreeën 5:14 dat zegt: *Maar de vaste spijs is voor de volwassenen, die door het gebruik hun zinnen geoefend hebben in het onderscheiden van... goed en kwaad - gerechtigheid en ongerechtigheid.*

Laat het bij ons niet zijn als bij Israël destijds dat God moet zeggen: *...uw liefde is als een morgenwolk,*

en als dauw die in de vroege vergaat. Nee, blijven wij in de eerste liefde: het gerechtvaardigd zijn om gerechtigheid - Hemzelf - te leven!

Kenmerkt ons dan honger en dorst?

Darby heeft gezegd: *hongerig en dorstig zijn, is niet genoeg; het moet werkelijk sterven zijn om te weten wat er in Zijn hart is voor mij!*

Om zijnentwil heb ik dit alles prijsgegeven en houd het voor vuilnis, opdat ik Christus moge winnen, en in Hem moge blijken niet een eigen gerechtigheid, uit de wet, te bezitten, maar de gerechtigheid door het geloof in Christus... om Hem te kennen en de kracht van zijn opstanding en de gemeenschap aan zijn lijden (breken en vergoten) of ik, aan zijn dood gelijkvormig wordend zou mogen komen tot de opstanding tussen de doden uit! Want dit is de wil van mijn Vader, dat een ieder, die de Zoon aanschouwt - zie het Lam, de Gerechtigheid Gods -en in Hem gelooft, eeuwig leven heeft én Ik zal hem opwekken ten jongste dage... dat is de inhoud van 'tussen de doden uit'.

Zalig die honger en dorsten naar de gerechtigheid want zij zullen verzadigd worden.... Zalig die sterven aan zichzelf want zij zullen leven!

Wie zo Koninklijk verlangt onderscheiden te worden, die moet nu zo Koninklijk leven...!

Tenzij wij honger en dorsten zullen we nooit verzadigd worden. Hongeren en dorsten, is gemeenschap hebben met Hem!

Gefeliciteerd - zalig - als dat je leven stempelt. Doet het dat?

Neem de wereld geef mij Jezus!

Welk een hoogte, welk een diepte, welk een volheid van gena... **zalig!**

Amen.